

ב ומ"ש ואם נתנם על לוח וכו'. נעיל ללא איפשיטא נפרק אלו עוברין ופסק הרמב"ם נחלה לאורייתא לחומרא דלרין להפריש ונחלה של דבריהם לקולא דמינו נרין להפריש זו מיהו נראה דאפילו נחלה לאורייתא דלרין להפריש אין לו לנרין כיון דספק הוא ספק נכרות להקל אצל נחלה של דבריהם אין נרין להפריש כלל:

ג ומ"ש רבינו לכן כשמצרפן בכדי וכו'. מלשון רבינו משמע דאפילו מקצתה מוח הכלי ומקצתה למעלה מדפני הכלי אין הכלי מלרפן שהרי כתב נרין שלא ילא ממנו שום דבר למעלה מדפני הכלי וללא כמו שהבין בית יוסף מדברי רבינו דנמקצתה מוח הכלי אף על פי שמקצתה למעלה מדפני הכלי מטטרפות דלא משמע הכי מלשון רבינו אלא דפירשתי אצל נכמ"ג נכס ר"י כתב דכשיש דופנים לכלי אפילו כל העיסה או המנה למעלה מדפני הכלי מטטרפין ומביאו בית יוסף ולפע"ד נראה בפלוגמא דרבותא אף על גב דעכשיו כל חלה היא מדבריהם נרין להפריש אפילו כל העיסה למעלה מדפני הכלי אצל לענין נכרה אין לנרין אלא אם כן כל העיסה מוח דפני הכלי שלא ילא ממנו שום דבר למעלה מדפני הכלי דספק נכרות להקל:

ד ואם יש בכל העיסה כשיעור וכו'. ז"ל הרא"ש דהא דמזכירין נגיעה או צירוף כל הני מילי שמי עיסות שאין בכל אחת כשיעור אצל לתרום מן המוקף אפילו נגיעה לא נעו רק שיהיו סמוכות זו לזו בפנינו וכו' עכ"ל ונראה דכשמי עיסות אחת יש בה כשיעור ואחת אין בה כשיעור דינן כשמי עיסות שיש בכל אחת מהן כשיעור דאפילו נגיעה לא נעו אלא שיהו סמוכות ומפריש מן העיסה שיש בה כשיעור שיעור חלה וגם מפריש עוד ממנה אחד ממ"ח על העיסה שאין בה כשיעור ולא נרין צירוף כל ויכוף וכו' ומכאן נבין ש"ד (פ"ד) דדין נמן שאור מעיסה שלא הורמה חלה וכו':

ה ואם יש בכדי שיעור וכו'. ז"ל הרא"ש דהא דמזכירין נגיעה או צירוף כל הני מילי שמי עיסות שאין בכל אחת כשיעור אצל לתרום מן המוקף אפילו נגיעה לא נעו רק שיהיו סמוכות זו לזו בפנינו וכו' עכ"ל ונראה דכשמי עיסות אחת יש בה כשיעור ואחת אין בה כשיעור דינן כשמי עיסות שיש בכל אחת מהן כשיעור דאפילו נגיעה לא נעו אלא שיהו סמוכות ומפריש מן העיסה שיש בה כשיעור שיעור חלה וגם מפריש עוד ממנה אחד ממ"ח על העיסה שאין בה כשיעור ולא נרין צירוף כל ויכוף וכו' ומכאן נבין ש"ד (פ"ד) דדין נמן שאור מעיסה שלא הורמה חלה וכו':

ו ואם יש בכדי שיעור וכו'. ז"ל הרא"ש דהא דמזכירין נגיעה או צירוף כל הני מילי שמי עיסות שאין בכל אחת כשיעור אצל לתרום מן המוקף אפילו נגיעה לא נעו רק שיהיו סמוכות זו לזו בפנינו וכו' עכ"ל ונראה דכשמי עיסות אחת יש בה כשיעור ואחת אין בה כשיעור דינן כשמי עיסות שיש בכל אחת מהן כשיעור דאפילו נגיעה לא נעו אלא שיהו סמוכות ומפריש מן העיסה שיש בה כשיעור שיעור חלה וגם מפריש עוד ממנה אחד ממ"ח על העיסה שאין בה כשיעור ולא נרין צירוף כל ויכוף וכו' ומכאן נבין ש"ד (פ"ד) דדין נמן שאור מעיסה שלא הורמה חלה וכו':

ז ואם יש בכדי שיעור וכו'. ז"ל הרא"ש דהא דמזכירין נגיעה או צירוף כל הני מילי שמי עיסות שאין בכל אחת כשיעור אצל לתרום מן המוקף אפילו נגיעה לא נעו רק שיהיו סמוכות זו לזו בפנינו וכו' עכ"ל ונראה דכשמי עיסות אחת יש בה כשיעור ואחת אין בה כשיעור דינן כשמי עיסות שיש בכל אחת מהן כשיעור דאפילו נגיעה לא נעו אלא שיהו סמוכות ומפריש מן העיסה שיש בה כשיעור שיעור חלה וגם מפריש עוד ממנה אחד ממ"ח על העיסה שאין בה כשיעור ולא נרין צירוף כל ויכוף וכו' ומכאן נבין ש"ד (פ"ד) דדין נמן שאור מעיסה שלא הורמה חלה וכו':

ח ואם יש בכדי שיעור וכו'. ז"ל הרא"ש דהא דמזכירין נגיעה או צירוף כל הני מילי שמי עיסות שאין בכל אחת כשיעור אצל לתרום מן המוקף אפילו נגיעה לא נעו רק שיהיו סמוכות זו לזו בפנינו וכו' עכ"ל ונראה דכשמי עיסות אחת יש בה כשיעור ואחת אין בה כשיעור דינן כשמי עיסות שיש בכל אחת מהן כשיעור דאפילו נגיעה לא נעו אלא שיהו סמוכות ומפריש מן העיסה שיש בה כשיעור שיעור חלה וגם מפריש עוד ממנה אחד ממ"ח על העיסה שאין בה כשיעור ולא נרין צירוף כל ויכוף וכו' ומכאן נבין ש"ד (פ"ד) דדין נמן שאור מעיסה שלא הורמה חלה וכו':

ואם נתנם על לוח וכיוצא בו בדבר שאין לו בית קיבול כתב הרמב"ם שהוא ספק וכו' ואם הוא חלה מדבריהם פטורה. נפרק ו' מהלכות נכורים (ה"י) כתב כן וטעמו משום דנפרק אלו עוברין (שם) אינעיל לן טבלא שאין לה לוח חן מהו מוח כלי נעין והא ליכא או דילמא אור כלי נעין והא ליכא וסלקא נתיקו: ומ"ש זכר כשמצרפן בכדי צריך שלא יצא ממנו שום דבר למעלה מדפני הכלי. כן משמע מהא נעיל דסלקא נתיקו ומשמע דהיינו לומר שלא יהא כל הכר או כל העיסה למעלה מדפני הכלי אצל אם קצתה מוח הכלי אף על פי שמקצתה למעלה מדפני הכלי מטטרפת טו ונכמ"ג (שם רג ע"ג) משמע דלדעת ר"י שאף על פי שכל העיסה או המנה למעלה מדפני הכלי מטטרפין שכתב ח"ל כשנותנין המנות בכלי נרין שיהיו כולם בתוך דפני הכלי וכו' דהא אינעיל לן טבלא שאין לה לוח מהו וכו' אצל אומר ר"י י דעל כרחק לא מיבעיא לן אלא בטבלא שאין לה לוח אצל יש לה לוח אפילו בגדושה מטטרף והטעם משום דהוי כאור בית שמרף וכדגרסינן נפרק (כל שעה) [אלו עוברין] ירושלמי (ה"ג): ומ"ש ואם מכסה הפת במפה חשיב כמו כלי צרפן. כן כתב סמ"ק (פי' רמו הנהום הר"ף אות א): כתב הרמב"ם נפרק ו' (ה"י) היו הככרות נושכות זו בזו ונחקק מן הכל שיעור חלה חייבם נחלה אף על פי שאינם בכל וכתב הרשב"א נפקי חלה שלו (שער ג) שנראה שהוא מפרש עד שישוכו דמתניתין אפילו לאחר אפייה וסבר דלא נעין צירוף כל אלא כנענין יא' שאינם נושכות זו בזו [בדק הבית] ולענין מה שכתב שראה שהוא מפרש עד שישוכו דמתניתין אפילו לאחר אפייה חמיהני שאיני ידע מה נשיכה שייך אחר גמר אפייה ועוד שאיני רואה הוכחה בדבריו לומר שיהא סבור כן לא כאן ולא בפירושו וצריך להעביר הקולמוס על וכך הם דבריו [עוד כאן] [וכך הם דבריו בפירושו המשנה פ"ב דסלה]:

ב ואם יש בכדי שיעור וכו'. ז"ל הרא"ש דהא דמזכירין נגיעה או צירוף כל הני מילי שמי עיסות שאין בכל אחת כשיעור אצל לתרום מן המוקף אפילו נגיעה לא נעו רק שיהיו סמוכות זו לזו בפנינו וכו' עכ"ל ונראה דכשמי עיסות אחת יש בה כשיעור ואחת אין בה כשיעור דינן כשמי עיסות שיש בכל אחת מהן כשיעור דאפילו נגיעה לא נעו אלא שיהו סמוכות ומפריש מן העיסה שיש בה כשיעור שיעור חלה וגם מפריש עוד ממנה אחד ממ"ח על העיסה שאין בה כשיעור ולא נרין צירוף כל ויכוף וכו' ומכאן נבין ש"ד (פ"ד) דדין נמן שאור מעיסה שלא הורמה חלה וכו':

ג ואם יש בכדי שיעור וכו'. ז"ל הרא"ש דהא דמזכירין נגיעה או צירוף כל הני מילי שמי עיסות שאין בכל אחת כשיעור אצל לתרום מן המוקף אפילו נגיעה לא נעו רק שיהיו סמוכות זו לזו בפנינו וכו' עכ"ל ונראה דכשמי עיסות אחת יש בה כשיעור ואחת אין בה כשיעור דינן כשמי עיסות שיש בכל אחת מהן כשיעור דאפילו נגיעה לא נעו אלא שיהו סמוכות ומפריש מן העיסה שיש בה כשיעור שיעור חלה וגם מפריש עוד ממנה אחד ממ"ח על העיסה שאין בה כשיעור ולא נרין צירוף כל ויכוף וכו' ומכאן נבין ש"ד (פ"ד) דדין נמן שאור מעיסה שלא הורמה חלה וכו':

ד ואם יש בכדי שיעור וכו'. ז"ל הרא"ש דהא דמזכירין נגיעה או צירוף כל הני מילי שמי עיסות שאין בכל אחת כשיעור אצל לתרום מן המוקף אפילו נגיעה לא נעו רק שיהיו סמוכות זו לזו בפנינו וכו' עכ"ל ונראה דכשמי עיסות אחת יש בה כשיעור ואחת אין בה כשיעור דינן כשמי עיסות שיש בכל אחת מהן כשיעור דאפילו נגיעה לא נעו אלא שיהו סמוכות ומפריש מן העיסה שיש בה כשיעור שיעור חלה וגם מפריש עוד ממנה אחד ממ"ח על העיסה שאין בה כשיעור ולא נרין צירוף כל ויכוף וכו' ומכאן נבין ש"ד (פ"ד) דדין נמן שאור מעיסה שלא הורמה חלה וכו':

ה ואם יש בכדי שיעור וכו'. ז"ל הרא"ש דהא דמזכירין נגיעה או צירוף כל הני מילי שמי עיסות שאין בכל אחת כשיעור אצל לתרום מן המוקף אפילו נגיעה לא נעו רק שיהיו סמוכות זו לזו בפנינו וכו' עכ"ל ונראה דכשמי עיסות אחת יש בה כשיעור ואחת אין בה כשיעור דינן כשמי עיסות שיש בכל אחת מהן כשיעור דאפילו נגיעה לא נעו אלא שיהו סמוכות ומפריש מן העיסה שיש בה כשיעור שיעור חלה וגם מפריש עוד ממנה אחד ממ"ח על העיסה שאין בה כשיעור ולא נרין צירוף כל ויכוף וכו' ומכאן נבין ש"ד (פ"ד) דדין נמן שאור מעיסה שלא הורמה חלה וכו':

פרישה

אין מטטרפין וק"ל. מורי ורבי (נפלאו לטור פי' שם): (ג) שום דבר למעלה מדפני הכלי. ר"ל שלא יהא כל הכר או כל העיסה למעלה מדפני הכלי אצל אם קצת בתוך הכלי אפילו אם מקצתה למעלה מדפני הכלי מטטרפת. בית יוסף ורמ"א (פ"ה):

הגהות והערות

ז משמעות לשון השיך (בס"ק ב) משמע שגם בארץ ישראל בזמן הזה כיון שחלה היא דרבנן אוליין לקולא אבל הערוך השלחן (פעי' ד) נוקט שהשיך דבר רק על חלת חו"ל עיי"ש: חן "לזבד" כ"ה בדפורי דפוסטי קניגסברג וילנא. וברפוס דיהתפורט. הגירסא לבזבו ובדומה לזה בגמרא "טבלא שאין לה לבזבוין" וכ"כ הסמ"ג בעשין קמב (רג ע"ג): טו כתב הט"ו (בס"ק ב) שמשלשן הטור משמע שלא יצא ממנו שום דבר למעלה מדפני הכלי אבל בכ"י מבאר שאף אם קצתה מוח הכלי סגי (וכ"ה ברמ"א כאן) והסיק שהאמת כדבריהם דכמו שבנשיכה סגי שמחוברים רק במקצת ואפילו הכי היה חיבור ה"ה בצרוף סל, וכ"כ הגר"א בבאורו (בס"ק ז): יו ובסמ"ג י"י יצחק בן אברהם וכתב החיד"א בשם הגדולים (במערכת גדולים ערך רבינו יצחק בר אשר) שהוא ר"י החבור והוא רצ"ב"א שכתובים התוספות ולפעמים שכתובים ריב"א על הרוב הוא רבינו יצחק בר אשר וכו' ואיזה מהם יהיה רבינו יצחק בר אברהם ואנכ שיטתא במקום רצ"ב"א כתב ריב"א: יא' וברש"א הגירסא "אעפ"י שאינן נושכות זו בזו כגון כעכים וכו': יב' לשון הרא"ש "יהא דמצרכי רבנן נשיכה ור'

ספרות הש"ס

היה רבו של ר' מאז כדאמר לקמן ובכמה מקומות ונתן של ר' יונה בר פלוגתיה דר' יוסי בכל מקום ואומר אע"פ שלא שמעתי מרבי ר' יוסי בפירושו שאסור אפי"ה אחר דכוחה דרב הונא דאמר ר' יוסי עומד הוא אחר וכו' יטב להפנות ולא קינח הרי בשרו נעב בלואה והייט דרב הונא דאמר אסור : מה : ושאל

הש"ס על הא דקחני במתני' להחיל ק"ק שרדך לכתחילה לעשות הפיסה בטהרה ואם אינו יכול מוטב שיפנה קב קב ואל יעשה בטהרה ואמרין לעיל דלחלה ולע"כ ארבעת מילין והסתחא קח מיעטין ליה מה הדין בענין דאמרנו במתני' אם כשהמים פחות מארבע מיל ממנו כהא הוא דאמרנו שרדך לחור אחר המים שיפנה בטהרה ואם המים ארבעת מיל ממנו יעשה קבין כדקחני ואל יעשה בטהרה או דילמא ארבעת מילין שאמרנו הן עד ועד כגללו וכו' מיל לרדך לחור שיפנה בטהרה וביחד מד' מילין הוא דהנין יעשה קבין ואל יעשה בטהרה : דשמעיה מן הוה דאמר רבי חייל בר ווא כגון קיסרין . כלומר כגון מכלא ועד קיסרין לרדך לחור אחר טהרה וכו' קיסרין לאו ד' מילין הוא ממקום שהיה ר' חייל שם א"כ הוה אמתה דד' מילין לרדך שיחור לעשות אותה בטהרה וביחד מד' מיל מיירי התמני' בכפר שמי . שלא היה משם ד' מיל לקיסרין והורה לעשות טהרה גדולה בטהרה טהרה אחר המים לעשותה בטהרה ופירך ואלא אין שם ד' מילין ולמה יחורו אחר הטהרה : מוכין דנהרא מפסיק . בן כפר שמי לקיסרין או לשאר מקום שכולין לטהר עלתן כמי שיש שם ד' מיל כלומר ויחור כדפסיק לה לעיל ומיירי שלא היו יכולין לטהר עלתן בלוחם נהר עלתו כגון שהיה מעבר לרבים וכיוצא בזה : מתני' דר"ע . בתמיה כלומר דמיהת קשיא על טהרה לעשות בטהרה חיה כמאמריה דר"ע דאמר מוטב שיפנה בטהרה מלפניה וטהר קבין קבין ומטי דעיסה גדולה כל כך הייתה שהיה טהר לו לבלך כמה וכמה מילין ולא לעשות וטהר קבין קבין שהיה שיתחא מרובה לחלק לעיסה גדולה כזו לקב קב כפ"ע ואל לא דנהרא מפסיק היה יומר טהר לחור אפי"ה כמה מילין אחר המים אלא מפני שלא היו יכולין בענין אחר הורה להם לעשות בטהרה : מהלפה שיפנה דר"ע תמן . לקמן בפ"ד הטעם תלה מן הקב ר"ע ואמר חלה והכא הוא

ספ"ח ס"ח

לקמן ס"ד

קדושין מ

שבת טו : ספ"ח ס"ח : שרידן פ"ב

יבמות כ"ג : ט"ס דף ג'

הלכה ב מתני' א מי שאינו יכול לעשות

קבין ואל יעשה בטהרה . ורבי עקיבה אומר יעשה בטהרה ואל יעשה קבין שכשם שהוא קורא לטהרה כך הוא קורא לטהרה . לזו קורא חלה בשם ולזו קורא חלה בשם . אבל קביים אין להן פטורין מן החלה עד שישבו . רבי אליעזר אומר י אף הרודה ונותן לסל הסל מצרפן לחלה : גמ' מה פחות מארבעת מיל יעשה בטהרה . ארבעת מיל יעשה קבין . אי ארבעת מיל יעשה בטהרה יותר מארבעת מיל יעשה קבין . גשמעין מן הדא דא"ר חייל בר ווא כגון קיסרין . וקסרין לאו ארבעת מילין היא . הדא אמרה ארבעת מיל יעשה בטהרה יותר מארבעת מיל יעשה קבין . ר' אמי הורי בכפר שמי לעשות עיסה גדולה בטהרה . והלא אין שם ארבעת מילין . מכיון דנהרא מפסיק כמי שיש שם ארבעת מיל . מהנית' דר"ע דר"ע אמר יעשה בטהרה ואל יעשה קבין . עיסה גדולה היתה נוח היה לו להלך כמה ולא לעשותה קבין . החלפה שיתיה דר"ע *תמן הוא אחר נוטל מקב חלה וכא הוא אמר הכין . המן לשעבר ברם הכא לכתחילה : רבי יונה רבי חייה בשם רבי יוחנן רבי יוסי רבי אימי בשם רבי יוחנן והן שנשכו . * אית תניי תני הסל מצטרף ואין התנור מצטרף . ואית תניי תני התנור מצטרף ואין הסל מצטרף . אמר רבי יוחנן איתתיה מדחילפי נשכו כאן וכאן מצטרף . לא נשכו כאן וכאן אינו מצטרף . מהניתא כגון אילין ריפת' דבבל :

הלכה ג מתני' י המפריש חלתו קמח

אינה חלה וגולג ביד כהן . העיסה עצמה חייבת בחלה . והקמח אם יש בו כשיעור חייבת בחלה ואמורה לזרים דרבי רבי יהושע . אמרו לו מעשה וקפשה זקן זר אמר להן אף הוא קידקד לעצמו ותיקן לאחר . * * * חמשת רבעים קמח חייבין בחלה הן [ושאורין] וסובן ומורסנן חמשת רבעים חייבין . ניטל מורסנן מתוכן וחזר לתוכן הרי אינו פטורין . * * * * * שיעור החלה אחד מעשרים וארבעה . * * * העושה עיסה לעצמו והעושה למשהה בנו אחד מעשרים וארבעה . * * * גתתום שהוא עושה למבור לשוק וכן האשה שהיא עושה למבור בשוק אחד מארבעה ושמונה . * * * ניטמאת עיסתה שונגת או אנוסה אחד מארבעים ושמונה . ניטמאת מורה אחד מעשרים וארבעה * כדי שלא יהא חוטא נשכר . * רבי ליעזר אומר (מפליח) מן המהורה על המטא * כיצד עיסה שדורה ועיסה שטמאה נוטל כדי חלה מעיסה שלא הורטה חלתה ונותן פחות מכביצה באמצע כדי שיטול מן המוקף . * * * * * וחכמים אומרין : אבר

לכתחלה כהא הוא דקאמר שאין לקרות שם חלה לקב קב : הלכה ד מתני' העושה עיסה עיטורין . קב קב וחין ככל אמת כשיעור פטורין מן החלה אף על פי שנוטעין זה בזה עד שישבו שיהו דבוקות זה בזה שאם בא להפריש

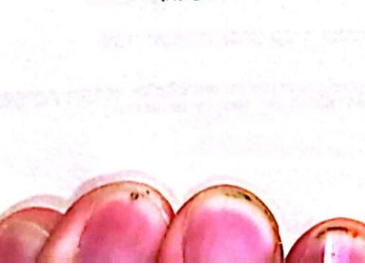
נוטעין זה בזה עד שישבו שיהו דבוקות זה בזה שאם בא להפריש חלה : ר"א אומר אף וכו' . ר"א לא בא לחלוק על מילתיה דהת"ק אלא מוסף ואומר דאף ככה צ"ל מילי לירוף שאם אין בהעיסות כשיעור ככל אמת וחלה ואשאי והניח הפס להכל הכל הוא מלרפן לשיעור חלה ומכריש החלה מן הפס וכן הלכה דהנשיכה בעיסות מלרפן לשיעור חלה וכן לפס האשאי שלא היה בכל אמת כשיעור הכל מלרפן לשיעור חלה : והת"ק חלה . התפריש חלתו קמח אינה חלה . דעריכוהיכס כתיב וגל הוא הקמח ביד הכהן ולרדך להחירו שאם השאל צידו יהיה זה סבור שעיטור פטורה בחלה ו : העיסה עצמה . שהפס הקמח עליה היא חייבת בחלה שרדך להפריש חלה אחרת ממנה : והקמח . הוא שהפריש בחורת חלה ואינה כלום ואם יש בו כשיעור כשעושה ממנו עיסה חייבת בחלה : ואסורה לזרים . ואם הקמח נשאר ביד הכהן אסור לזרים ומהם נקרא עליו שם חלה דברי רבי יהושע : אמרו לו מעשה וקפשה זקן זר . שכתבה ומחפה ואכלה אחר להן אף הוא קלדק לעצמו שנוטע מל זה דלדאמר בנמרא ותיקן לאחר כלומר שהאחרים שראו להקן שעושה כן פטור עליו להחיר כזו כן :

גמ' וכן ששט . אדברי רבי אליעזר דמתני' קאי דקאמר הכל מלרפן ומפריש לה דוקא בשכנגדה מה הכל מלרפן : אית תניי תני וכו' . כל' והא דר"א במתני' כפלטוגחא היא דחית תנא דתני הכל דוקא מלרפן אבל לא כל זמן שהן בתנור ואית דתני אישכא דדוקא כשהן בתנור התנור הוא מלרפן אבל אם הולא הפס מן התנור לכל אין הכל מלרפן : אמר רבי יוחנן איתתיה מדחילפי . אי הכי אזי כדחמי זה לשטת כדחמי חילפא והוא אילפא בהש"ס הבבלי דבבל נשטו תליח חילפא דאם נשט זה מה בין התנור ובין הכל מלרפן ואם לאו לא זה ולא זה מלרפן : מתני' כגון אילין ריפתא דבבל . כלומר ומתני' לא קשיא לההיא דתני חילפי דהא סתמא הכל מלרפן קאמר משום דמיירי כגון אילין ריפתא דבבל שהן נאפות רכות הרבה ומסתמא כשדורה מן התנור וטמן אותם להכל הן מהדבוקות וטשטות זו מזו :

קאמר משום דמיירי כגון אילין ריפתא דבבל שהן נאפות רכות הרבה ומסתמא כשדורה מן התנור וטמן אותם להכל הן מהדבוקות וטשטות זו מזו :

אמר

מראה הפנים כפרי' דהא ה"ק כהיא קאמר עד שישבו וסכרתי ליה כהא שיעור דכ"ס דר"א מרובי' כתיב וכל ועד שישבו ולא ששטו כפי כה"ס דין פ' ח"א פטורין דף מח ג' ונ"ס כה"ס דבבל דקמח חלה חייבין וקמח חלה חייבין ח"א ר"א אומר ככל מלרפן ו' יוכיט חומר תנור מלרפן ופרי' ז' ד' יוכיט פ"א אף כהנור מלרפן אש"כ בלל מן הכל . וא"ל לר"א הכל מלרפן ולא ההנור וכו' כה"א הנה כדרייתא קמייתא דכ"א ח"א הנה כה"א דכ"א דלא כ"י יוכיט דהס"ל לר"א יוכיט לר"א כן משום דמפריש

קָנָה מְעֶשֶׂר, מְשַׁגְּפָן קָנָה מְעֶשֶׂר. עַד שְׁלֹא גָפְן עוֹלוֹת
בְּאָחַד וּמֵאָה; וּמְשַׁגְּפָן מְקַדְּשׁוֹת בְּכָל שָׁהֵן. עַד שְׁלֹא
גָפְן, תּוֹרֵם מֵאֲחַת עַל הַכֹּל; וּמְשַׁגְּפָן, תּוֹרֵם מִכָּל אֲחַת
וְאֲחַת.

הקנקנים, כלומר שלא חלה עליהם קדושת מעשר. זלף לתוכן סתם —
אם הוציא את היין של מעשר שני מן הגת לתוך קנקנים, ולא
אמר במפורש, שהוא נותן את הקנקנים בתורת שאלה, עַד שְׁלֹא
גָפְן — כל זמן, שלא סתם את הקנקנים במגופה, לא קנה מעשר —
את הקנקנים, שעדיין שלו הם, ולא בטלו לגבי היין להיתפס עמו
בקדושת מעשר שני, משגפן — אבל משסתמם במגופה, קנה מעשר —
חלה קדושת מעשר אף על הקנקנים, שכיוון שגפן נתנם למעשר,
וחייב למכרם בירושלים ולאכול בדמיהם מה שראוי לאכול בתורת
מעשר שני. כך מבואר בפירושו של הרמב"ם למשנתנו. אבל אחרים
מפרשים (על פי הירושלמי): זקף לתוכן סתם — אם נתן לתוך
הקנקנים יין של טבל, עד שלא גפן — אם קרא ליין שבתוכם שם
מעשר שני קודם שסתמם במגופה, לא קנה מעשר — את הקנקנים,
שלא נתפסו עם היין בקדושת המעשר, משגפן — אבל אם משסתם
את הקנקנים במגופה קרא שם מעשר שני ליין שבתוכם, קנה מעשר —
את הקנקנים, שאף הקנקנים נתפסו בקדושת מעשר, והם טעונים
חילול כמו היין, אם בא לחללו על כסף (ר"ש, ברטנורא). ואף
הרמב"ם כותב כך ב"משנה תורה" (הל' מעשר שני ת, ה): "כנס היין
לתוכו סתם: אם קרא שם ועשהו מעשר עד שלא סתם את פיהם,
לא קנה מעשר את הקנקנים; ואם משסתם פיהן קרא שם ועשהו
מעשר, קנה מעשר את הקנקן". עַד שְׁלֹא גָפְן עוֹלוֹת בְּאֲחַד וּמֵאָה —
משנתנו באה, דרך אגב, ללמד גם בעניין תרומה, שאם נתערב קנקן
יין של תרומה במאה קנקנים של חולין, אם הקנקנים לא היו סתומים
במגופה, הרי זה כאילו כל היין מעורב יחד, וכיוון שיש מאה חולין
כנגד התרומה, התרומה בטלה, כדין תרומה שנתערבה בחולין שהיא
בטלה באחד ומאה (תרומות ד, ז). ונותן קנקן אחד לכהן והשאר חולין;
משגפן — אבל אם נתערב קנקן יין של תרומה בקנקני יין של
חולין לאחר שסתמם במגופה, מקדשות בכל שָׁהֵן — אפילו נתערב
קנקן אחד של תרומה באלף קנקנים של חולין, נעשה הכל מדומע,
כלומר שכל הקנקנים דינם כתרומה, ואסורים לזרים, לפי שקנקן
סתם דבר חשוב הוא ואינו בטל, ויימכרו כולם לכהן בדמי תרומה;
חץ מקנקן אחד שצריך לתת לכהן בחינם. לפי הירושלמי משמע שאף
בבא זו יש לפרש כמו שבארנו ברישא (לפי הר"ש): אם עד שלא גפן
קרא שם תרומה על היין שבקנקנים, הרי הן עולות באזוז ומאה, ואם
משגפן קרא שם תרומה, מקדשות בכל שהן. עַד שְׁלֹא גָפְן תּוֹרֵם

משנה י"ג

בֵּית שְׂמַאי אוֹמְרִים: מִפְתַּח וּמְעָרָה לְגַת; וּבֵית הֵלֵל
אוֹמְרִים: מִפְתַּח וְאִינוּ צָרִיךְ לְעָרוֹת. בְּמָה דְּבָרִים
אֲמוּרִים? בְּמָקוֹם שְׂדֵרְכָן לְמַכֵּר סְתוּמוֹת; אֲבָל בְּמָקוֹם
שְׂדֵרְכָן לְמַכֵּר פְּתוּחוֹת, לֹא יֵצֵא קִנְקָן לְחֲלִין. אֲבָל

מאחת על הכל — הבא להפריש תרומה מהיין שבקנקנים קודם
שסתמם במגופה, יכול הוא לתרום מקנקן אחד על כל היין שבשאר
הקנקנים, שכולם חשובים כאחד וכאילו כל היין מעורב הוא,
ומשגפן — משסתם את הקנקנים במגופה, תורם מכל אחת ואחת —
מכל קנקן וקנקן לחוד, שכל קנקן חשוב כדבר בפני עצמו, ואינו
יכול לתרום מאחד על שאר הקנקנים, שזה כתורם שלא מן המוקף,
ואין מפרשים תרומה אלא מן המוקף, היינו מן הסמוך והקרוב
לטבל (חלה א, ט; ועיין תרומות ב, א). — בירושלמי מסיקים:
במה דברים אמורים (שחבדילים בין, עד שלא גפן, למשגפן)?
בקנקנים של יין (לפי שאין היין משתמר אלא אגב קנקנו הסתום),
אבל בשל חומץ, בין עד שלא גפן בין משגפן, לא קנה מעשר
את הקנקן, ועולין באחד ומאה, ותורם מאחד על הכל. וכן מובא
בתוספתא (מעשר שני ב, יח), ושם מוסיפים גם, בשל ציר ושל שמן
ושל דבש, שאף אלה דינם כשל חומץ.

באר משנה י"ג

בית שמאי אומרים: מפתח ומערה לגת — הבא למוכר יין
בירושלים וקונה ממנו יין בכסף מעשר שני, אם קנקני היין שהוא
מוכר הם סתומים במגופות, מה יעשה שלא יתקדש הקנקן בקדושת
מעשר שני? אומרים בית שמאי, שצריך המוכר לפתוח את המגופות
ולערוות את היין מהקנקנים לגת, שבזה מגלה המוכר דעתו, שאינו
מוכר לו את הקנקנים אלא את היין בלבד. ובית הלל אומרים:
מפתח ואינו צריך לערות — די שהמוכר יפתח את המגופות,
ואינו צריך לערות את היין מהקנקנים, שכן פתיחת הקנקנים משמשת
כבר גילוי דעת, שאינו מוכר את הקנקנים אלא את היין בלבד. במה
דברים אמורים — שאם הוא פותח את המגופה, שוב אין הקנקן
נתפס בקדושת מעשר שני לדעת בית הלל? במקום שדרכין לימכר
סתומות — שרגילים במקום זה למכור קנקני יין סתומים, הלכך
מועילה פתיחת המגופה כדי לשמש גילוי דעת שאינו מוכר את
הקנקן, ולא חל עליו קדושת מעשר, אבל במקום שדרכין לימכר
פתוחות — שמוכרים שם קנקני יין פתוחים, לא יצא קנקן
לחולין — שפתיחת המגופה לא באה אלא לפי שדרכם של הקנקנים

הלכות פסח סימן תנז

נד באר הגולה

תנז דין הנהגת החלה בעיסת מצה. ובו ב' סעיפים:

א טור * (פירוש)
שדכן וזו
כ"ב ב ממלא דרך
יוסף ובר"א ספחים
מ"ח

א מפני שצריך לדקדק בשיעור העיסה (א) שלא (ב) להרבות בה משום חשש חימוץ * ומוטב שימעט בה לכן טוב (ג) (ב) לקרב העיסות יחד בשעת הפרשת חלה (ג) * שישקו זו בזו (ד) דשמא יש בהם שלא היה בה כשיעור (ה) יואם א"א להפריש חלה בעודה עיסה מפני המהירות יפרישנה (ו) אחר אפייה מיד * שיתן כל המצות (ג) [א] (ו) בסל * והסל מצרפם לחלה וזהו הדרך היותר נכון.

באר היטב

שערי תשובה

[א] ככל ענה"ט ועיין בשו"ת בית אפרים סי' מ"ד מצות שאופין ואין ככל עיסה שיעור חלה ונחמייט ע"י צירוף קל וזו בשעת הפרשה לא היו נוגעין יחד רק היו חלוקים לבי צורים אע"פ שלקח מאחד חלה על הכל יש לו לכחלה להפריש חלה גם מצטרף השני נלא נרבה ע"ש וע"ש מ"ש על דברי מהרש"ל דמזריך ליעול מצה שלימה לחלה ואין המנהג כן וכמו שכתב בח"י גם כן ונפרט בחלת ח"ל שפיר דמי אף בפרוסה ע"ש ועיין מ"ש בחלק יו"ד ללמד זכות על מה שנהגים אחר אפיית המצות מחלקים לחלקים ונוטלים כמה נשים כ"א חלה בפ"ע וכן המנהג באפיית החלות של שנת ע"ש ועיין לעיל ריש סימן ממ"ד בע"פ שחל בשנת וזכר להפריש חלה לחם חמץ מה דיתו ע"ש ובכ"י ס"ס כ"ג חזק ששנת חפ"ו חל ע"פ שנת ודרשתי בשנת שלפניו שלשנת הנאה ויהי כ"א לאשמו ליקח חלה כי טעם שאין אנו נוהגין לעשות האמור במשנה דמאן מדליקין שלשה דברים צריך אדם לומר כו' עשרתם כו'

מקצה א' ואחד יערוך בגלגל בקצה השני שלא יונח פנוי. המנהג נהגו ע"פ הרוב להפריש מכל עיסה ועיסה אשה אחרת ומצרכת

ביאור הלכה

צענינו דבלא"ה יש כמה מקילין טדאי יש לסמוך עליהם כנל"ד. ועיין בפר"ח שחולק על הרמ"א ומסכים להמחבר להקל בדעבד: * ומוטב שימעט בה. עיין חזק יעקב והעמקי לעיל בסי' תנ"ז במ"ב סק"ו דאם אין לו רק עיסה אחת טוב שלא לנמסר כדי שלא להפקיע מחלה והוא מספר התרומה וע"ש בשעה"ש: * שיתן כל המצות בסל. וטבלא שאין לה לבח כגון שולחן ספק הוא וע"כ כשמצרפם בכלי זהר שלא יא שום דבר למעלה מדומי הכלי כן איתא ביו"ד סימן שצ"ה ס"א בהג"ה ואם יא צריך לנסותם במפה [אחרונים] ודיעבד אם לא כיסם ולקח מעליונות חלה על כל הסל מסתפק הפמ"ג אם מהני ולענ"ד נראה דאין להתמיר דיעבד אחרי דבלא"ה דעת הסמ"ג להקל דאין צריך כיסוי דאורי' כלי מצרפין כיון שהכלי יש לה מוך אף מה שיואל למעלה כמונה למטה דמ"א והוא דעתו נהג"א שם ע"ש: * והסל מצרפם לחלה. וה"ה ע"י כיסוי מפה והיינו שיניחם במפה וישם מפה זו ג"כ על המצות למעלה ואף שבאמצע קצת מגולות מצטרפות הכל כיון שמצדדין מכוסין עכ"ל הפמ"ג והוא נובע מש"ך יו"ד שם בשם מהר"ל וסיים הפמ"ג דלפ"ו אם מונח בטבלא ולמעלה במפה לא ולענ"ד יש לעיין בעיקר הדין דבסמ"ק משמע דסתם כיסוי ג"כ מהני ע"ש וכן במחצית השקל משמע ג"כ דע"י סתם כיסוי מהני וז"ע למעשה אכן בכלי שיש לו מוך רק שהמצות צולטין למעלה מה דאורי' נראה דיש להקל ע"י סתם כיסוי אחרי דהסמ"ג מקיל לגמרי וכנ"ל. ודע דאם ימא דסתם כיסוי מפה מהני לצרף ה"ה אם כפה כלי על המצות מהני ג"כ לצרף אכן לפ"ו הא דאורי' אליעזר אף הרודה ונותן לסל וכו' הוא לאו דוקא דה"ה אם כפה הסל עליהם:

הוא בשעה שהיא עיסה עדיין: (ו) אחר אפייה מיד שיתן וכו'. ואף בחלת חו"ל כן ואע"ג דבחלת חו"ל דאכול והולך ומשייר קצת לחלה (ח) היינו צעיקה אחת גדולה אע"ג שנתחלקה אח"כ לכה ככרות כיון שחלתן היו מחוברין מעיסה אחת הקילו בחו"ל ללא צעין מוקף ומחובר בשעת הפרשה משא"כ כאן שהם מעיסות מחולקות אף שהיו מונחים פ"א בסל מ"מ לא היו כחבור גמור להקל לאכול קודם הפרשה. ואפילו אם היה בכל עיסה כשיעור חלה ג"כ צעין שיהיה מן המוקף בשעת הפרשה כיון שאינם מעיסה אחת וכמ"ס ביו"ד סי' שצ"ג ס"א בהג"ה: (ז) בסל. ואם קל גדול

שער הציון

(א) אחרונים: (ב) יש שנהגין שחומצין משתי העיסות יחד ולכאורה הוא למוחר וכתיב בח"י שאפשר הטעם משום שלפעמים העיסות קשות ואינם נדבקים היטב וע"י חוק החיתוך משייחם יחד נדבקים או יחד: (ג) לטע וז"ל: (ד) ע"ז בשם הרא"ש: (ה) ד"מ והעמיקה האחרונים: (ו) מ"א וש"א: (ז) ב"י וש"א: (ח) ח"י:

וכתיב המ"א והעולם נוהגין אף לכחלה להקל ואין כח למחות בדם דיש מחירין וכתיב הח"י ומ"מ נ"ל דעכ"פ אם עושין יותר משלש קבין דיש למחות דאפשר בכה"ג אף דיעבד יש לאסור ועכ"פ טוב להזהיר ולזרו ולמחר עשייתם ושלא להשהות בו ע"כ וכתיב המ"א ואם שהו צה שיעור מיל קודם שיתחילו העוזרים לסייע בשעת עריכה אסור ועיין ב"ח ס"ס מנ"ט:

(א) להרבות. אפילו אם יש לו עוזרים רבים וגם שני תנורים אפ"ה לא ירבה שיעור העיסה. ואם היה יותר ה"א או ו' בינים אין קפידא אפילו למצה של מצוה מהר"ל ח"י: (ב) לקרב. דלכחלה צריך להפריש מהעיסה דראשית עריסותיכם כתיב ב"י: (ג) בסל. וכלי שאין לו בית קיבול ספק אם מצטרף ואם מכסה הפח במפה חשיב כמו כלי ומצרפין וכן יש לנהוג ע"ז. כתב של"ה דיש למחות בכופסין העיסה ולוקחין חלה משני קצוות אלא יקח להפריש מכל עיסה ועיסה לדה ד"מ. וז"ל דהוא על פי המנהג שנוהגין לעשות עיסות גדולות. וכתיב המ"א ודי בצרכה אחת נהגו ע"פ הרוב להפריש מכל עיסה ועיסה אשה אחרת ומצרכת

משנה ברורה

א (א) שלא להרבות בה וכו'. כמבואר בסימן שלפני זה: (ב) לקרב העיסות. ר"ל אחר שלש עיסה הראשונה תהא מונחת על השולחן ואחד יעסוק בה עד שילושו עוד עיסה אחרת [או שילושו שתי עיסות בנ"א בשתי עריבות] וכן שניהן צדאי יהיה שיעור חלה: (ג) שישקו זו בזו. ר"ל שידבוקו העיסות זו בזו עד (א) שאם יתפרדו יתלשו אחד מחברתה מעט ודיבוק כזה מחשבן לעיסה אחת וכשניטל חלה מאחת (ב) סגי וכתיב האחרונים דאם העיסות ילושות קשה א"א לדבוקן יחד אח"כ היטב ואין כאן צירוף וע"כ יצרכם ע"י כלי או ע"י כיסוי מפה: (ד) דשמא יש וכו'. ר"ל וא"כ (ג) כשיפריש חלה בצרכה תהיה צרכה לצטלה (ד) ועוד דחשיבין אם יש אחיה מן העיסות שאין בהן שיעור חלה א"כ הפרשתן לאו כלום הוא ושמא אח"כ לאחר אפייתן יכניסן להמצות בכלי אחד ויטערפו ויתחייבו בחלה מן הדין ונמצא אוכל טבל. ובמקום שנהגו העולם ללוש עיסות גדולות משיעור חלה וכמו שהוצא בסוף סימן שלפני זה במ"ב הם מפרישין חלה (ה) מכל עיסה ועיסה בפ"ע ונהגו שמכל עיסה ועיסה מפרשת אשה אחרת ומצרכת לעצמה ואם אדם אחד מפריש לכל העיסות (ו) די בצרכה אחת לכולן אם לא הפסיק בינתיים בשיחה שאינה מענין הלישה. כתבו האחרונים שהמנהג שקצת נוהגין לכפול העיסה בשעת הפרשה כדי להפריש החלה משני קצותיה הוא מנהג שאינו נכון ודי להפריש מקצה האחד: (ה) ואם אי אפשר וכו'. דאם אפשר (ז) טוב יותר להפריש מן

העיסה כדכתיב ראשית עריסותיכם הרי דעיקר מצותה לכחלה ואף בחלת חו"ל כן ואע"ג דבחלת חו"ל דאכול והולך ומשייר קצת לחלה (ח) היינו צעיקה אחת גדולה אע"ג שנתחלקה אח"כ לכה ככרות כיון שחלתן היו מחוברין מעיסה אחת הקילו בחו"ל ללא צעין מוקף ומחובר בשעת הפרשה משא"כ כאן שהם מעיסות מחולקות אף שהיו מונחים פ"א בסל מ"מ לא היו כחבור גמור להקל לאכול קודם הפרשה. ואפילו אם היה בכל עיסה כשיעור חלה ג"כ צעין שיהיה מן המוקף בשעת הפרשה כיון שאינם מעיסה אחת וכמ"ס ביו"ד סי' שצ"ג ס"א בהג"ה: (ז) בסל. ואם קל גדול

הערות: (1) ק"י עיין סי' תנ"ז שעה"ל אות י"ב לענין זה:

הלכות פסח סימן תנז

ג משנה פסחים
מ"ו ובר"א הסכת
הפוסקים

הגה ואם היה בו שיעור חלה (ח) ושכח להפריש יפריש (ט) אח"כ (י) ואפילו צירוף כל (ד) [ג] לא צריך ולא לקח ממקצת העיסות וממקצת לא לקח ונתערבו צריך ליקח חלה (יא) וכל אחת ואחת או ילוש עיסה אחת (יב) ויקח ממנה ג"כ על אותן שנתערבו (יג) ואם מכיר מזה אחת שחייבת בחלה נוטל ממנה על האחרת (הגמ"י פ"ג ומרדכי ר"פ אלו עוברין ונ"י בשם תוספות פ"ק דבילה): ב' יהלש עיסה ביי"ט של פסח

שערי תשובה

באר היטב

משום דחלה ח"ל יש לה חקנה שאוכל ומשייר משא"כ בע"פ שחל בשנת אין חקנה ע"ש ועיין לעיל סי' תמ"ד דיש חיקון בדעבד מ"מ לכתחלה מיהא יש לזהר בזה: [ג] לא צריך. ענה"ט שהביא מהלבוש ועיין באלוהו זוטא וא"ר על דברי הלבוש בזה ובפמ"א ח"א סי' ל"ו כתב שט"ס בלבוש ונ"ל יקח פרוסה קטנה מן הנצועה ושומר אותה לה"פ ויבדק

לעצמה. ולענין הכרחה אין חילוק בין פסח לשאר ימות השנה ד"מ ונ"טו"ו י"ד סי' שכ"ח ע"ש. ובדרישה י"ד שם כתב טעם להנהיגין לומר בפסח תרומה חלה מזה מן העיסה ע"ש וגם נתן טעם למה שנהיגין לעשות החלה מחלה כעין מזה ואח"כ משליטה לאור ומסיים שם שבנית מהרש"ל נהגו לשורפה בלי חיקון וכ"כ

מט"מ ואם נפלה החלה לתוך התבשיל רוחח הנה מלבד דין תערובות חלה שנבאר בי"ד סי' שכ"ד יש לדון בזה דין אסור חמץ עסי' תנ"ד ס"ג. והח"י בשם חמוי כתב שהורה שמוחר בהנאה או לקיימו עד אחר פסח ע"ש: (ד) לא צריך. אבל צריך שיהיו שניהם מונחים לפניו אף דקי"ל חלה ח"ל אוכל והולך ואחר כך מפריש מ"מ לכתחלה צ"ל שיהא מן המוקף מ"א. וח"י כתב דא"ל מן המוקף דחלה ח"ל אוכל והולך ואח"כ מפריש ועיין אחרונים. כתב במ"מ ומנהגים ולבוש אם שכח להפריש מן העיסות של מצה המצוה יכול להמתין עד הלילה כדי שייחס כן שלמות על הקערה וכשיצטע מצה השניה לשנים לשמור מצוה לאפקומן אז ייחס השמי מצות השלימות ושני השברים בכלי לזרפס ויכסס ויקח פרוסה קטנה מן הנצועה. ומצדך להפריש חלה ושומר לח"ה. [מוחר ליהנות בעת שריפתה מהר"ל אלא שסיים ומ"מ נכון לעשות מדורה בפ"ע]. ושורפין בח"ה. ונ"ל שטוב יותר שיצטע ממנה מחלה פרוסה קטנה מיד ביום שמת יחזור ושכח דהא בלא"ה יצטענה בלא ברכה עכ"ל. וכתב הח"י וכן ראוי לנהוג שלא להמתין עד הלילה דהא בלא"ה עיסה שנילושה מערב יו"ט אסור להפריש ממנו ביו"ט כמ"ס סימן תקי"ז ע"ש. [ואם לא היה

משנה ברורה

צריך (ט) לקרבס שיגעו זה בזה אכן אם יש בכל עיסה שיעור חלה דפסק הרמ"א לקמיה דא"ל צירוף כל ה"ה נגיעה (י) להדדי לא צריך בין כשהם מונחים בסל (יא) בין כשהם מונחים בבית המדרש ויכול להפריש מזה על זה והוא דוקא כשהם מונחים בלא כלים (יב) אבל אם הם מונחים בכלים צריך לקרבס הכלים להדדי והיו פתוחים למעלה [דאם הם סתומים (יג) אפילו הם מקורבים לא מהני] וכ"ז כשיש בכל עיסה שיעור חלה אבל אם אין בכל עיסה שיעור חלה וצריכין לצירוף (יד) אין להקל אף שהכלים פתוחים ומקורבים להדדי אלא"כ ייחס בתוך כל אחד או שיכסה עליהם במפה ועיין בה"ל: (ח) ושכח להפריש. ר"ל (טו) בעודה עיסה לכתחלה נכון יותר להפריש מן העיסה ודלעיל בסק"ה: (ט) אחר כך. ר"ל אחר האפיה: (י) ואפילו צירוף סל וכו'. כיון שיש בכל אחת כשיעור יכול להפריש ממנו עיסה אחת על הכל (טו) ורק בעינין שיהיה הכל מונח לפניו (יז) בבית ודלעיל בסק"ו ואם לא היה לו כ"א עיסה אחת אף שנתחלקה לכמה מצות כיון שנילושה מתחלה ביחד יכול להפריש מאחת על שאר המצות אף שאינם לפניו דכגון זה אין צריך מן המוקף בחלה חו"ל ודלעיל בסק"ו ע"ש. אם שכח להפריש חלה בעיו"ט וזכר ביו"ט אם לא היה שיעור חלה בכל עיסה ונזטרפו בכלי ביחד ביו"ט דאז צ"ל חיוב

שער הציון

(ט) ב"ח והגר"א ביו"ד סימן שכ"ה וכן הסכים הח"י למעשה (אף דנע"ו הקיל בזה מ"מ לכתחלה בודאי נכון לנהוג כן): (י) מקו"ם: (יא) הגר"א שם: (יב) שם: (יג) דזה לא מיקרי מוקף דוקא לכתחלה אבל בדעבד אפילו כל כלי מונח בבית אחר והפריש מזה על זה מהני כיון שיש בכל עיסה כשיעור דענין מוקף הוא רק מצוה לכתחלה כמבואר ביו"ד סימן שכ"ה: (יד) דמה שהכלים מקורבים להדדי לא עדיף מנגיעה ונגיעה בלא צירוף כל לא מהני דהא בעינין דוקא עד שישקו זו בזו אבל לא בנגיעה בעלמא ומה שמסתפקים התוספות אם מהני נגיעה בלא צירוף כל היינו רק לענין דין מוקף אבל לענין צירוף היכא דלא היה כשיעור פשוט דלא מהני: (טו) ד"מ: (טז) הגר"א בכלא וביומר ביו"ד סימן שכ"ה ס"ב ע"ש וכן הסכים במק יעקב בסק"ו לחלק בין עיסה אחת לשתי עיסות וכדעת הב"ח אלא דנפירוש דברי הרמ"א אינם שרין דמהגר"א משמע שמתפרשו בשתי עיסות ומפריש מאחת על חבירו ומתקן יעקב בסק"ח משמע שמתפרשו בעיסה אחת שנתחלקה לכמה מצות וצדינא אינם מחולקין ועיין במ"א בפירוש דברי הר"ש והס"י חולק עליו בסק"ו והנה"ט ריש סק"ד עירבב הדברים: (יז) עיין ביו"ד שם בהגר"א: (יח) ח"י והעמיקו הגר"ו ומקו"ם ובא"ר מפסק עליו וכן בבב"י ישע: (יט) דהוי כאלו ילוש ביו"ט ואם חל יום א' של פסח בשבת לא שייך זה [פמ"ג]: (כ) פוסקים וכן יעשה בכל עיסה ועיסה: (כא) מקור חיים ודבריו נטעין מדברי התוספות בי"ה דף ט' ובית מאיר מפסק על דבריהם ודעתו דצריך אחר הפסח להפריש חלה בפני עצמה מכל חמיה ששיר דהיינו שירף בכל אחד כל החמיות עם השלימות עם לו ויקח מכל פרוסה חמיה לחלה ובה יפטר כל השלימות חלה בפני עצמה שיש מקלין עד יותר [דכיון שנתערפו די אם משיר רק חמיה אחת לפרוש ממנה אח"כ] די לנו אם נחמיר דעת התוספות: (כב) ואם יש לו גם שלמות יבין בהפרשתו לפטור גם אותם ורק שיהיו מונחין יחד לפניו: (כג) כן משמע ממקו"ם ואף דנע"ו מקיל בזה דהוי כעיסה אחת חמ"י חולק עליו: (כד) אחרונים: (כה) הגר"ו:

הערות: 1) עיין סי' תקי"ז חלק א"י ושע"כ שם לענין טעלות: 2) עיין מ"ב תניח סי' ד לענין לאפות ביו"ט (ר"ח):

terumah, מִנּוּ does not mean “from the batch” and must mean that the *terumah* and *chullin* must be next to one another (i.e., *mukaf*).

However, as relates to *challah*, where the *mitzvah* only applies if there is a specific *shiur* kneaded at once, there is a defined “batch” and both meanings are possible: מִנּוּ can mean that you should be *mafrish* only from the batter on itself (and not from one batter on the other) and that the *terumah/challah* must be next to the *chullin/leftovers*. Of course, since the source of this halacha is *terumah* [and *challah* is included because it is also referred to as *terumah*], מִנּוּ means that they must be near each other.

Nonetheless, it may be that for *challas chutz la'aretz*, where Chazal chose to be more lenient and not require *mukaf*, they did not completely discard that requirement. Rather, they decreed that for *challas chutz la'aretz* one can use either method of satisfying the מִנּוּ requirement. A person may opt for either a traditional *mukaf* where the *terumah/challah* is next to the *chullin*, or for the *challah* and *chullin* to be from one batter. In a typical case, where a person is *mafrish* from a batter on itself, that would mean that we effectively say “*challas chutz la'aretz* does not require *mukaf*”. We are satisfied with the “from the same batch” interpretation of מִנּוּ and do not require the more formal understanding. But if the person is being *mafrish* from one batter on another, this interpretation of מִנּוּ does not apply; therefore, the *hafrashah* must be done using the other (*terumah*-based) interpretation of מִנּוּ which requires that the dough be *mukaf*.

This would explain why *challas chutz la'aretz* requires *mukaf* when one is *mafrish* from one batter on the next, but not if it is from the same batter. The underlying assumption is that מִנּוּ is required for all *hafrashos*. When the *hafrashah* is from one batter on the next, the only way to accomplish מִנּוּ is via *mukaf* (which, we know from *terumah*, is a fulfillment of מִנּוּ). Conversely, when the *hafrashah* is from the batter itself, מִנּוּ is “automatically” fulfilled and “*mukaf*” is not needed.

Rebbi Yosi and Rebbi Yehuda

This explanation will also help us understand a *Tosefta*¹² that discusses *terumah*. It quotes Rebbi Yosi and Rebbi Yehuda as saying that if a person creates a batch of wine or oil, which then gets divided into separate parts, he can be *mafrish* from one part on the other despite their not having the

---

¹² *Tosefta, Terumos 3:7.*